

1994-10-18

Utvidgning av Rataskärs naturreservat, Robertsfors kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7§ naturvårdslagen beslutar länsstyrelsen utvidga Rataskärs naturreservat med fastigheten Stensäter 1:56. Beslut om Rataskärs naturreservat fattades 1971-11-02. Bestämmelserna för denna nya del av naturreservatet skall vara desamma som för reservatet i övrigt.

Motiv

Efter denna utvidgning kommer reservatet att få en bättre naturlig avgränsning.

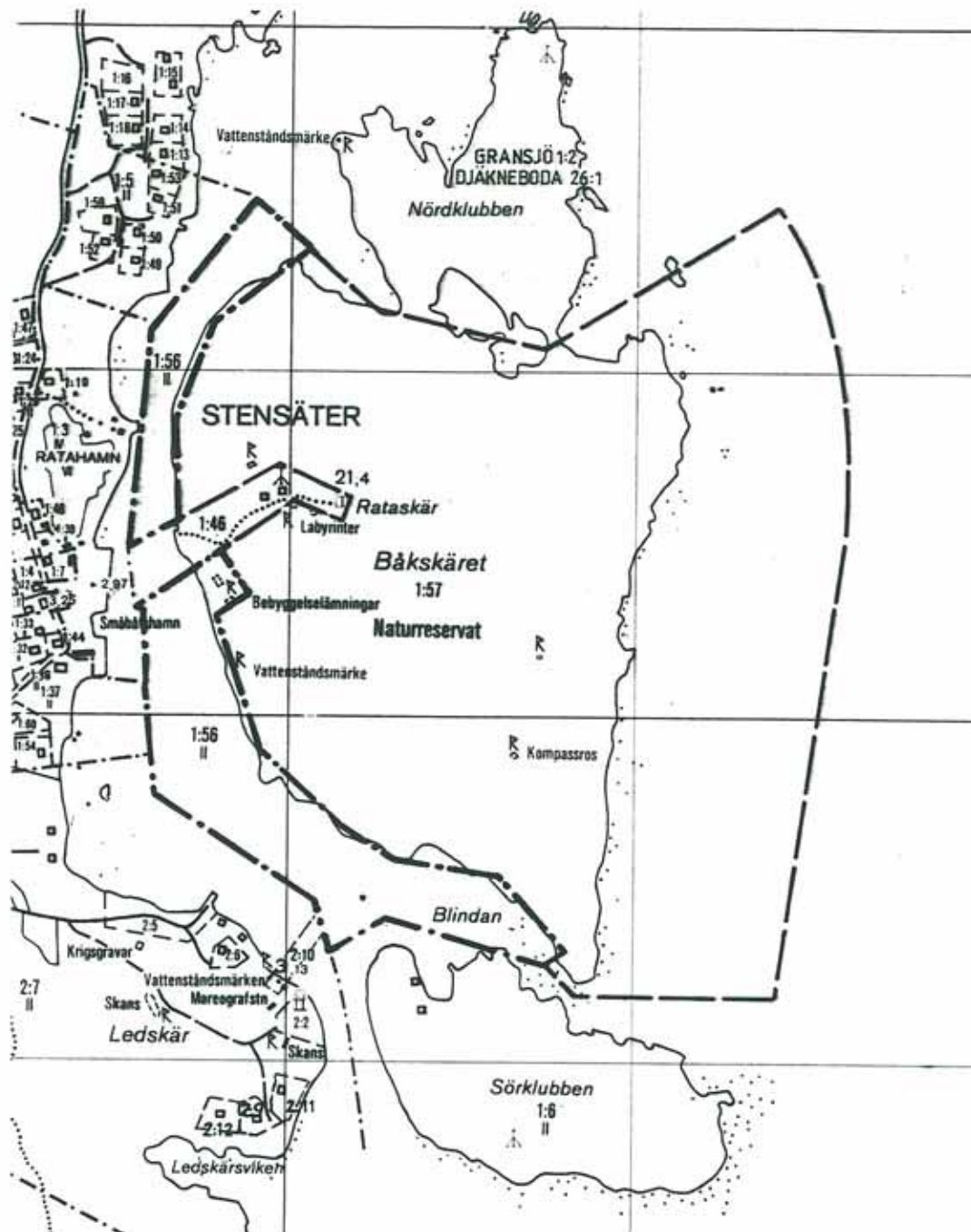
Bakgrund

Rataskär skyddades som naturreservat 1971-11-02 . Området hade dessförinnan förvärvats för naturvårdsändamål från organisationen för havsflottning av virke. Denna behöll då ett smalt strandområde mot sundet mellan Rataskär och fastlandet samt det vattenområde i sundet som hörde till fastigheten för att utnyttja för virkesbogsereare. När deras verksamhet upphörde på denna plats förvärvades 1983 också denna del för att ingå i reservatet.

Statens naturvårdsverk och Robertsfors kommun har yttrat sig.

Görel Bohlin

Per Erik Persson

Teckenförklaring:

- — — gräns för tidigare fastställt naturreservat
- · — gräns för utvidgning av naturreservat
- gångstig
- R fornlämning
- ☰ klapperstensfält

Skala 1:10 000

UTVIDGNING av
RATASKÄRS NATURRESERVAT

Robertsfors kommun
Västerbottens län

Tillhör Länsstyrelsens beslut
1994-10-18
Dnr 231-1142/93

Allmänt kartmaterial från Lanmäteriet
Medgivande 94.04.50

LÄNSSTYRELSEN
Västerbottens län

Planeringsavd
Byrådirektör
P E Persson

2.11.1971

11.121-821-71

Domänverket
Centralförvaltningen
171 93 SOLNA

Naturreservat för Rataskär (fastigheten Stensäter 1:57),
Bygdeå kommun

Fastigheten Stensäter 1:57 har av kronan förvärvat för naturvårdsändamål. Domänverkets centralförvaltning har hos länsstyrelsen hemställt att fastigheten avsättes som naturreservat.

Yttrande har avgetts av kommunen och samråd skett med staten naturvårdsverk.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen att fastigheten Stensäter 1:57 med hänsyn till områdets värde för kännedomen om naturen utmed Västerbottens kust skall avsättas som naturreservat. Reservatsområdet har angivits på en till ärendet hörande karta.

Föreskrifter angående förfogande över området

Det är förbjudet
att förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning
att spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
att anordna upplag av något slag
att anlägga vägar
att framdraga luftledning
att uppföra byggnad eller ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än det vartill byggnaden tidigare varit använd
att skada levande eller döda träd eller buskar, dock skall förvaltaren äga rätt att utföra för områdets skötsel behövliga huggningar
att jaga fågel.

Ovannämnda föreskrifter skall ej inskränka Fortifikationsförvaltningens och Norrländska Virkestrafikanterns Intresseförening Ek.för. nyttjanderätter inom delar av området.

Föreskrifter gällande allmänheten

Det är förbjudet
att göra åverkan på eller bortskaffa ytbildning såsom berg, sten eller jord

2.11.1971

11.121-821-71

att anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
 att fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
 att avsiktligt störa djurlivet, ex genom att medföra okoppla hund
 att göra upp eld och tälta
 att framföra överensfordon eller motordrivet fordon på ön.

Vidare erinras om gällande förbud

att skräpa ner med plåt, glas, plast, papper, avfall eller annat (23 § naturvårdslagen)
 att olovligen döda, jaga, fånga eller skada djur, bortföra ägg eller bo (1 och 2 §§ jaktlagen samt 1 och 2 §§ jaktstadgan).

Vård och förvaltning

Området skall vårdas på sådant sätt att dess karaktär av historisk plats med typisk kustnatur bevaras. Vegetationen i direkt anslutning till befintliga byggnader, andra anordningar samt fornminnen skall vårdas med hänsyn till för dessa lämpligt sätt. Uppväxande skog får borttagas i den mån den omöjliggör verksamheten i Sjöfartsverkets facta anläggningar eller om det erfordras för förevarer. I övrigt skall skog och övrig växtlighet lämnas orörd.

Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av Domänverket.

Benämning

Naturreservatet skall benämnas Rataskärs naturreservat.

Besvär över detta beslut kan anföras genom skrivelse till Konungen. Skrivelsen skall tillställas jordbruksdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm, och skall ha kommit in dit inom tre veckor eller om menighet klagar, inom fem veckor från den dag klaganden har fått del av beslutet.

Klaganden bör i besvärsskrivelsen tydligt ange länsstyrelsens beslut eller foga beslutet till skrivelsen. Vidare bör klaganden meddela sin fullständiga adress.

LÄNSSTYRELSEN
Västerbottens län

Planeringsavd

2.11.1971

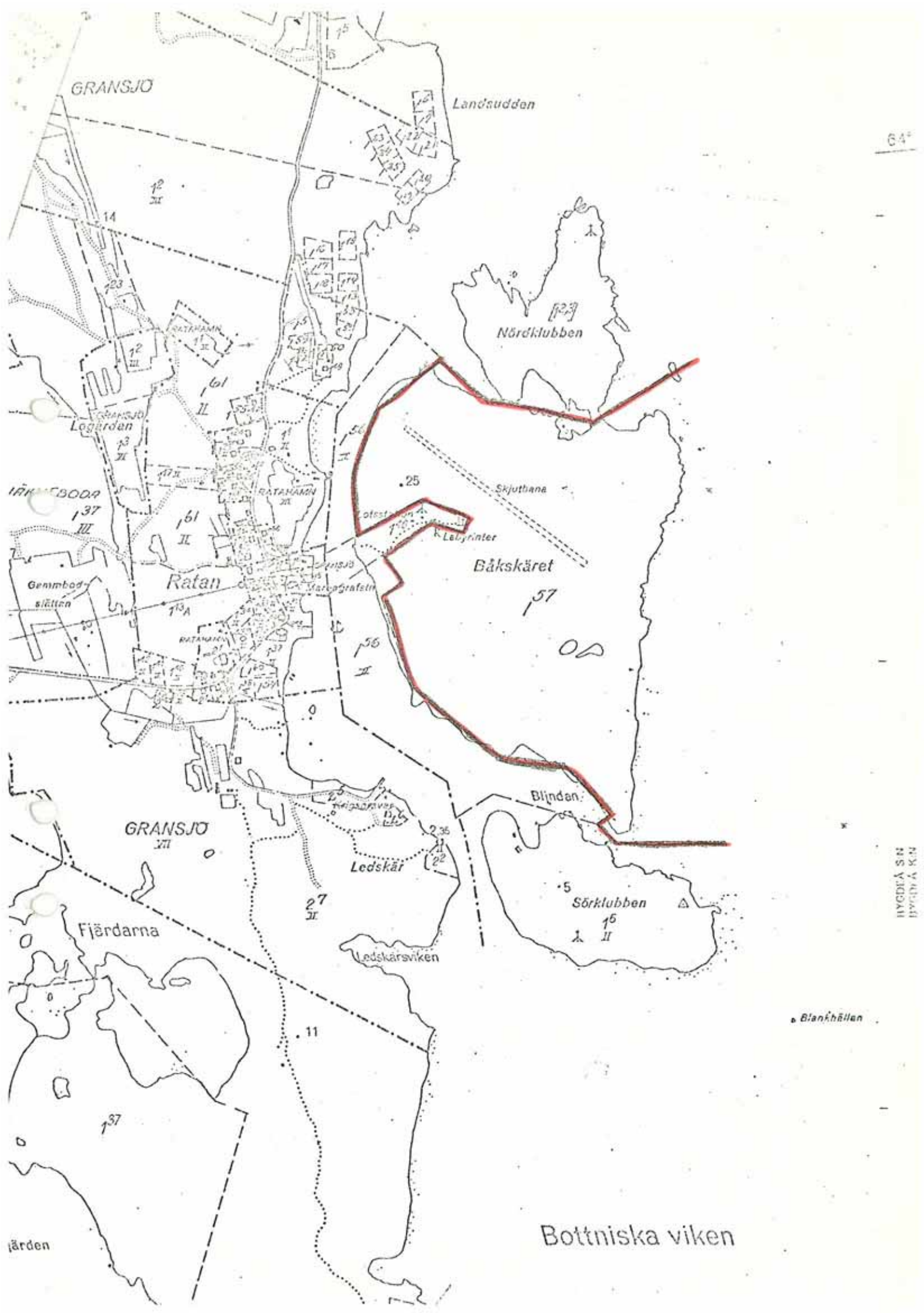
11.121-821-71

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen Bengt Lyberg beslutat och byrådirektören Per Erik Persson varit föredragande har även tf länsrådet Ingemar Dalgård, länsarkitekten Åke Lundberg, förste länsassessorn Stig Rönnblad och överlantmätaren Torsten Sander deltagit.

Bengt Lyberg

Per Erik Persson

Kopia till
Statens naturvårdsverk
Statens planverk
Bygdeå kommun
Domänverket, Umeå distrikt
Revirförvaltaren i Degerfors revir
Distriktslantmätaren
Vägförvaltningen
Fortifikationsförvaltningen
Norrlands kustartilleriförevar
Norrländska Virkestrafikanterns Intresseförening, Örnsköldsvik
Landsantikvarien
Skogsvårdsstyrelsen
Planenheten
Lantmäterienheten
Naturvårdsregistret
Handlingarna
PEP

HYGDA S N
Björk A K N

Blånåhällan

SKÖTSELPLAN för
naturreservatet

RATASKÄR

Robertsfors kommun, Västerbottens län

Upprättad 1993 av Länsstyrelsens miljövårdsenhet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		SID NR
I	ALLMÄN BESKRIVNING	2
1.	ADMINISTRATIVA DATA	2
2.	GRUND FÖR BESLUT SAMT RESERVATSFÖRESKRIFTER	2
3.	ALLMÄN BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	4
3.1	Naturförhållanden	
3.2	Kulturpåverkan	
3.3	Markanvändning	
3.4	Tillgänglighet	
3.5	Anordningar för friluftslivet	
3.6	Information	
3.7	Litteratur	
II	PLANDEL	5
1.	DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	5
1.1	Övergripande mål	
1.2	Hävd av marken	
2.	ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	5
2.1	Tillgänglighet - friluftsanordningar	
2.2	Information och utmärkning	
3.	TILLSYN	5
4.	FORTSATT PLANERING	6
5.	DOKUMENTATION	5
6.	KOSTINADER OCH INTÄKTER SAMT FINANSIERING	6
BILAGOR		
1.	Skötselplanekarta	

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturresevat
Objektnummer	2402018
Beslutsdatum	1971-11-02
Kommun	Robertsfors
Registerområde	Bygdeå socken
Läge	Ca 35 km NO Umeå, i byn Ratan. Ekonomiskt kartblad 21 K 1j Topografisk karta 21 K Robertsfors
Areal	83 ha
därav landareal	46 ha
Fastighet	Stensäter 1:57 och 1:56
Markägare	Staten
Naturvårds- förvaltare	Domänverket

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT RESERVATSFÖRESKRIFTER

Grund för beslut

Länsstyrelsen har med stöd av 7 § naturvårdslagen avsatt området som naturresevat med hänsyn till dess värde för kännedom om naturen utmed Västerbottens kust.

Föreskrifter angående förfogandet över området

Det är förbjudet att

- förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning
- spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- anordna upplag av något slag
- anlägga vägar
- framdraga luftledning
- uppföra byggnad eller ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än det vartill byggnaden tidigare varit använd

- skada levande eller döda träd eller buskar, dock skall förvaltaren äga rätt att utföra för områdets skötsel behövliga huggningar
- jaga fågel

Ovannämnda föreskrifter skall ej inskränka For-
tifikationsförvaltningens och Norrländska Virkestrafikanter
Intresseförening Ek förenings nyttjanderätter inom delar av
området.

Föreskrifter gällande allmänheten

Det är förbjudet att

- göra åverkan på eller bortskaffa ytbildning såsom berg, sten eller jord
- anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
- avsiktligt störa djurlivet, ex genom att medföra okopplad hund
- göra upp eld och tälta
- framföra översnöfordon eller motordrivet fordon på ön.

Vidare erinras om gällande förbud att

- skräpa ner med plåt, glas, plast, papper, avfall eller annat (23 § naturvårdslagen)
- olovligen döda, jaga, fånga eller skada djur, bortföra ägg eller bo (1 och 2 §§ jaktlagen samt 1 och 2 §§ jaktstadgan).

Vård och förvaltning

Området skall vårdas på sådant sätt att dess karaktär av historisk plats med typisk kustnatur bevaras. Vegetationen i direkt anslutning till befintliga byggnader, andra anordningar samt fornminnen skall vårdas med hänsyn till för dessa lämpligt sätt. Uppväxande skog får borttagas i den mån den omöjliggör verksamheten i Sjöfartsverkets fasta anläggningar eller om det erfordras för försvaret. I övrigt skall skog och övrig växtlighet lämnas orörd.

Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av Domänverket.

3. ALLMÄN BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Rataskärs högsta del ligger på 21,4 m vilket är den högsta punkten i Ratanområdet. Strandområdet karaktäriseras av hållar och klappersten. I övrigt utgörs området i huvudsak av bergbunden mark med impedimentkaraktär. Trädvegetationen består främst av tall, gran och en. På öns västra sida finns, närmast stranden, en produktivare remsa som huvudsakligen är beväxt med granskog. Rataskär har numera, genom landhöjningen, landförbindelse med den mindre ön Nördklubben. I det tidigare sundet har därvid bildats en liten avsnörd insjö.

3.2 Kulturpåverkan

Ön Rataskär inrymmer ett flertal fornlämningar och övriga kulturlämningar. Således finns här bl a labyrinter, kompassrosor, tomtningar och gistvallar.

Tomtningarna är grunder efter övernattningskojor som använts av fiskare och säljägare. De är ej åldersbestämda men kan antas härröra från 1500 - 1600-talet.

Den äldsta av de två labyrinterna är daterad till slutet av 1500-talet.

I samband med sjöfartsepoken i Ratan uppfördes lots- och tullstation på Rataskär. Kvarvarande lämningar efter denna verksamhet är i huvudsak belägna utanför reservatsområdet.

Rataskär har tidigare nyttjats som betesmark för kor och smådjur.

Ratan (med däri ingående Rataskär) är ett område av riksintresse för kulturminnesvården (AC 12).

3.3 Markanvändning

Som nämnts under 3.2 har ön tidigare nyttjats för ett flertal verksamheter. Bl a som betesmark i jordbruksdriften. I de skogbevuxna partierna har plockhuggning förekommit.

Jakt på hare och räv är upplåten till Ratans jaktklubb t o m 1994-06-30. Fågeljakt är däremot förbjuden enligt reservatsföreskrifterna.

3.4 Tillgänglighet

Rataskär kan endast nås med båt. I Ratans by finns möjlighet att hyra roddbåt för den korta överfarten.

3.5 Anordningar för friluftslivet

Det finns inga iordningställda anordningar för friluftslivet.

3.6 Information

Informationstavlor för reservatet finns dels på kajen i Ratans by, dels vid anöringsplatsen på Rataskär.

3.7 Litteratur

1963 Fahlgren, Karl

Bygdeå sockens historia

1971 Västerbottens läns Museum

Rataninventeringen

II PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Området skall vårdas så att dess karaktär av historisk plats med typisk kustnatur bevaras.

1.2 Hävd av marken

Vegetationen i direkt anslutning till befintliga byggnader, andra anordningar samt fornminnen skall vårdas med hänsyn till för dessa lämpligt sätt. Uppväxande skog får borttagas i den mån den omöjliggör verksamheten i Sjöfartsverkets fasta anläggningar eller om det erfordras för försvaret. I övrigt skall skog och övrig växtlighet lämnas orörd.

2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Tillgänglighet - friluftsanordningar

Ändring av nuvarande förhållanden är ej aktuella.

2.2 Information - utmärkning

Tavlor med information om naturreservatet uppsattes vid några naturliga anöringsplatser. I övrigt erfordras ej någon särskild gränsmarkering. Nya informationsskyltar uppsattes närmaste åren, genom naturvårdsförvaltarens försorg.

3. TILLSYN

För tillsynen ansvarar naturvårdsförvaltaren

4. DOKUMENTATION

Viktigare händelser som utgör ett hot mot naturreservatet dokumenteras och tillställs Länsstyrelsen.

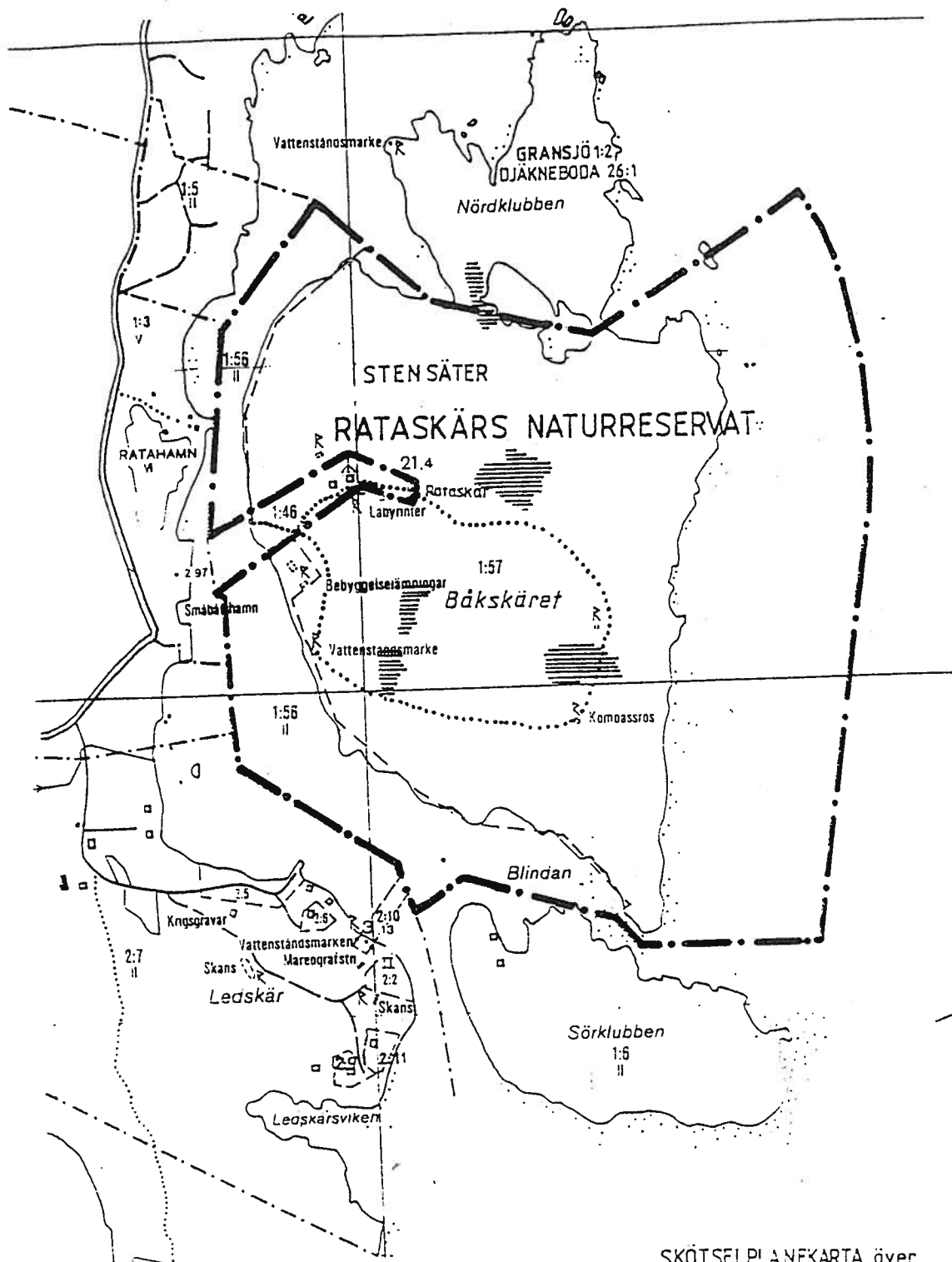
5. FORTSATT PLANERING

En översyn av skötselplanen göres vart 10:e år eller tidigare i fall förhållandena så påkallar.

6. KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN SAMT FINANSIERING

Kostnaden för tillsyn och skyltning beräknas genomsnittligen uppgå till 3 000 kronor/år beräknat efter 1993 års penningvärde. Ovannämnda åtgärder bekostas av staten via anslaget "Vård av naturreservat m m."

Intäkten från jaktarrendet är 66 kr/år.

SKÖTSELPLANEKARTA över
RATASKÄRS NATURRESERVAT

Robertsfors kommun, Västerbottens län
 Kartunderlag: Utdrag ur Ekonomiska
 kartan 210 19 (beteckningar, se
 teckenförklaring på Ekonomiska
 kartan)

Teckenförklaring:

— • — Reservatsgräns

..... Gångstig

R Fornlämning

0 500 m